

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleisz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brajner Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Képes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

szombat és ünnepnapok kivételével
minden hétfőn 5 óráig

Nagybcskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 149. szám.

Kedd, július 4.

Nehéz idők.

Nagybcskerek, július 4.

Valóban elmondhatjuk a költővel: Megnehezült az idők járása fölöttünk. Régen élünk ilyen nehéz időkben. Mélységes aggodalom kell, hogy elfogja minden igaz magyar ember szívét a szerencsétlen, züllött közállapotok láttára. Az ifjabb nemzedék már nem is emlékszik rá, hogy ilyen súlyos helyzet nehezített volna közállapotainkra, elő kell vennünk a históriás könyveket, amelyekben a magyar nép bánatos napjainak története van megírva s ott találja fel azt a hangulatot, amely a jelen fiain erőit vesz.

Békés, nyugodalmas időkben könnyű a hazát szeretni. Sőt egész mostanáig hasznos is volt. Sok érdem és tudás nélkül való üres ember tartotta magát a felszínen azzal, hogy folyton az ajkukon volt a haza, ki nem fogytak a kongó-bongó s ólasmódok hangzatosaságából. Pedig a szívek mélyében megizmosodott hazaszeretet nem ölt minduntalan csillogó formás kijelentések képében testet, de elemi erővel tör ki a szívek mélyéből akkor, amikor valóban szükség van a hazaszeretetre, amikor veszedelem közelget, amikor alkotni és rombolni kell.

Nagy megnyugvás, hogy szerzte az országban mindenütt megnyilatkozik a tettekre s áldozatra kész hazaszeretet. Nincs mitől tartanunk. Akármint rejt is mélyében a jövő: a Duna és Tisza mentén egy hazáját és szabadságát szerető népet talál, amelyet ezer esztendő küzdelme edzett meg, amelynek hite a maga igazában, bizalma a jbb jövőben, melyért megbűnhődött, sziklaszilárd.

Igaz, az élet, a vasút, a gépek, a tudomány, a nemzeti és lefordított irodalom s a munkásm zgalma átgyúrták, más lényegét s más tartalmat adtak világnézetének és céljának — de épen maradt benne a

hazaszeretet. Azt a hantot, amely ide köt, ma is azzal a határtalan szerelemmel szereti, mint Rákóczi vitézei, akik vérzetek és bujdosztak. Ez föld, melynek kenyerét eszik, melynek levegőjét szívják, a legdrágább ezen a világon és hogy többet ne mondjak, nincs Magyarországon senki, aki, ha veszélyben forogna ez a magyar haza, fel nem kelne, hogy megvédje. Meri mikor a haza forog veszedelemben, akkor az osztrákharc is szünetel.

Szeretjük tehát valamennyien a hazát, tettekre s áldozatokra készek vagyunk. Nyug dt elszántsággal nézünk emelőfogva a jövő elé.

Van bennünk, élet bennünket a hazaszeretet. Egy célra törünk, ez pedig a hazának nagygyá létele, felvirágoztatása és teljes boldogulása. Ez a tudat nyújthat nekünk a sötétségben megnyugtató világosságot és biztató reményt, hogy a mai nehéz idők sem döntik meg a mi ezeréves országunkat.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig delután; ugyanazon napokon este 10-től 12-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Július 10. Közig. bizottság.

— A képviselőválasztók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselőválasztóknak az 1906 ik évi kiigazított névjegyzéke ellen benyújtott felhívások és észrevételek felett, az 1899 évi XV. t. c. 147. § a értelmében a központi választmány július hó 1-től 20-ig határozni köteles. E végből a vármegye központi választmánya folyó évi július hó 14. és folytatva következő napokon mindenkor d. e. 10 órakor a vármegye székházának alispáni kistermében ülést tart, a

midőn is a felszólalások és az azokra beadott észrevételek a következő sorrendben fognak tárgyalás alá vétetni: 1. Bégaszentgyörgyi, 2. Lovrini, 3. Nagykomlósi, 4. Nagyszentmiklósi, 5. Ozorai, 6. Pancsovai, 7. Párdányi, 8. Törökbecsei, 9. Törökkanizsai, 10. Zichfalvai, 11. Zsomabolyai választókerület.

— Szabadságon. Mattanovich György városi jegyző ma kezdte meg négy heti szabadság-idjét, mely idő alatt őt Giffinger Zsigmond másodjegyző helyettesíti.

— Torontáli községek a kultúregyesületnek. Megirtuk, hogy a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület most szélesebb alapokra fektetvén a vármegyében működését, a torontáli községeket felhívta, hogy támogassák az egyesületet anyagilag is, szavazzanak meg bizonyos évi hozzájárulást. A felhívás, mint örömmel halljuk, élénk visszhangot keltett s a községek derék vezetői és képviselőtestületei hazafias lelkesedéssel igyekeznek adományaikkal a Tmke anyagi erejét gyarapítani, hogy neves munkálkodásnak minél nagyobb erővel megfelelhessen. Így eddig a következő községek szavaztak meg évi 20 korona adományt, s a folyó évi adományt az egyesületi pénztárosnak már meg is küldötték: Szőregh, Idvor, Tomasevác, Basahid és Cerna községek. Ürményházaról pedig 10 korona adományt küldöttek az egyesületnek, a melyhez az előjáróság következő érdemes tagjai járultak: Kancsán József 2 kor., Graskovics Kálmán 2 kor., Fehér József, Fehér Ödön, Fehér István, Möricz Mihály, Kuti István és Horváth János 1—1 korona. Az adományozók hazafias buzgalma önmagát dicséri s bizonyára például fog szolgálni megyeszerte.

— Hangverseny. A „Rudolfsgnádi állami elemi iskola tanítótestülete” — mint lapunknak írját — június 29 én a „Délmagyarországi tanítóegylet konviktusa” javára hangversenyyel egybeköltött táncestét rendezett kitünő sikerrel és szép jövedelemmel. A hangverseny sorrendje a következő volt: 1. „Rákóczi induló”, zongorán 6 kézzre, előadta: Dörner Aranka, Eck Kornélia és Kirchner Vilma. 2. „Mariska”, magyar ábránd Székely Imrétől, zongorán előadta Dörner Aranka. 3.

A „TORONTÁL” tárcája.

Három tréfás történetke.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —
ELŐSZÓ.

Ne gondolja ám senki, hogy a megpróbáltatásnak azon szomorú ideje, mely a hazánkra nehezült „Bach-korszak” jelzővel van emlékünkből és a magyar történelembe vésvé, csupa gond és keserűségtelt fohász és reménytelen töprengésből állott, és hogy abba vigság, kedély és cécó nem jászott bele. A szabad szó és beszéd, a nyomdai-esték útján nyilvánvaló szabad vélemény, különösen az utóbbi áthághatatlannak tetsző korlátok közé szorult.

A többi házas mesterei azonban egy nyelvet és írásmódot találtak ki, a mely a sorok között való olvasásra tanított bennünket. Ebből gyakran tanulunk, épültünk és reményt merítettünk. Mundezen tul igen sok hazafias érzésünket, fájdalmakat, reményünket, a cigány száraz fájával mondattuk el egymásnak és sirattuk el egymással. Cimbora, meg jó cigány mindég került és pénz a mulatáshoz is talalkozott, hiszen 14 pengő forint volt egy köböl buza (mintegy 95 kg.) ára, a kukoricaé 12 pengő forint. Kerest és szerzett mindenké, ügyvéd, kereskedő, iparos, hiszen ez utóbbi feje főé sem róit volt még a gyárpar, meg a sztrajk, de erre nem is volt szükség, mert a munkás keresett és jól fizetett volt, az aratórés meg akkora volt, hogy egy aratásba állott házaspár az egész esztendőre való gabonaeléséget megszolgált. Nem volt még akkor arató, kapáló gép, gőzcséplő készülék az egész vármegyében, 1855 ig talán egy sem volt, a kalizsos gabonán elnyomtattak néha a figy beállítg; a beágyazott gabonán jól éledégt akkor

hónapokig ember és ló egyaránt, sok helyt, főleg a románok lakta faluhelyeken az ökrök megtehén is, mert ilyenekkel is nyomtatták a gabonát, lehet, hogy szórványosan meg ma is előfordul. Lóval nyomtatni néhány évvel ezelőtt még a Balaton vidékén is láttam. Amerikába akkor csak a politikai üldözöttek némelyike vándorolt, így innen Nagybecskerekéről Varga Ferenc és Drahoss Ernő; kenyer vagy keresethiján akkor nem vándoroltak ki.

Az ittmaradtok, mint már jeloztem, hol busultak, hol mulattak, — néha dolgoztak is, némelyek sokat is, — azonban kevesen takarékoskodtak, mert hiszen 1850-től 1861-ig többnyire jó gabonaár és bőséges termés volt, így tehát lehetett volna látszattal is takarékoskodni.

Volt itt gyakran dinom-dánom, huzta a cigány a keserves magyar nótát, meg utána a frisse, nemcsak a magyarnak, de az általános magyar érzésű németajku polgárnak is, de még az osztrák katonatisztnak a legtöbbsze is szerette a magyar nótát. Társadalmi valaszfal olyan volt, annyi, mint manapság létezik, akkor nem volt, még nemzetiség szerinti való elkülönítés is kevésbé volt mint most, hiszen a hatalom által gyakorolt egyenlő elbánás, mindenki előtt egyaránt kedvesnek tetszett.

Az intímabb összebarátkozásnak egy neme fejlődött ki a honvédbajtársak között és ez meg fokozódott is azoknál, kik a szabadságharc után osztrák katonai szolgálatra lettek besorozva; ezen utóbbi különbség azonban nem helyezte társadalmilag egyik honvédet a másik fölé.

Evvél meg is kezdhetőem első kis történetkém.

I.

Öntudatlan utazás Törökbecsére.

Volt egy nálamnál sokkalta idősebb unokabátyám, kinek mind a négy fia, kettő felnött,

kettője felig fölserdült síheder 1848-ban beállt honvédek. A legfiatalabbja a Szegevárási megvívott csatában július 30-án, 1849-ben, mint hadnagy elesett, akkor 18 éves volt — és így a névtelea hős honvédbajtársa volt a halálban is halhatatlan Petőfiaknek. A honfiai közelesség és dicsőség harcmezőjén elesett M. M-hoz korban legközelebb álló M. A. volt, ki mint honvéd gyalogos őrmester jobb lába sarkán sebesült meg Révaufaluhoz közel az 1848 november havában megvívott ütközetben, de többi heti gondos ápolás után már annyira helyreállott, hogy Bem apó vezérlele alatt az 1849. év elején Erdélyben megvívott hadjáratot végigküzdehte; főhadnagyságig vitte. A világsai fegyverletétel után fogságba esvén, besoroztatott és Olaszországba jutott; egész Mantuáig viték, de rangbéli előmenetele csakis a wirkliglike frajterságig terjedt. Akkoriban a legénység kettésével egy ágyba szorult a lakatanyákban; az ilyen hálótársak különös megszólítása ad normam drusza, Slóf volt. Egy már akkoriban mint főtiszt szolgált, most nyugdíjas ezredes ugy tudja, hogy a nem magyar katonák is hálótársait Slóf vagy Schlof-nak szólították. M. A. slófja T. L. volt. Ez valamivel később jutott el a katonáskodásból ide Nagybecskerekre, ahol Temesvármegyéből idatelepült és házasodott több testvére és az ő vagyonát kezelő keresztapja lakott. A két slóf itt talalkozva, rém mód megőrült egymásnak. A jószágos sors gondoskodott arról, hogy a két slóf között olyan megkülönböztetés támadjon, a melynél fogva kétség ne lehessen, melyikről is van szó. T. L. nagyon is megtalálta kedvelni a 32 lapos bibliának Csöndes imáját, miért is általánosán F... li L...-nak hívták. Így aztán M. A. maradt az egyedüli slóf és e néven ösmerte, szerette minden rokona, barátja, tisztelte és becsülte azoknak nagy száma, kik itthelyt ösmerték meg Temes-

„Julia zárdadala”, „Katonás kisasszony” című operettből, énekelte Ferch Rezső. 4. „Magyar népdalok” Kirchner Ferencről, énekelte Janda Ferenc. 5. „Hovi emlékeim”, ábránd Székely Imréről, zongorán előadta Eck Kornélia. 6. „János vitézből”, énekelte Dörner Aranka. 7. „Hajnali dal”, Bob hercegől, énekelte Ferch Rezső. 8. „Szerenád”, flóta-kettős zongorakísérettel G. Bricsiditől, előadták: dr. Kirchner József, Kirchner Ferenc és Kirchner Vilma. 9. „Magyar népdalok”, énekelte Dörner Aranka. 10. „Szózat és Himnusz”, átírat Liszt Ferencről, zongorán előadta Dörner Aranka. A hangverseny tiszta jövedelme 78 korona 50 fillér, mely összeg rendeltetési helyére küldött. Felülfizettek: Varga János, Janda Ferenc, N. N. Kovács Ágoston, Mihálovits Imre, Lokai-csek Fülöp 1—1 koronát; Lokai-csek Bonifác 5 kor., Benze László 2 kor., Mikity Eda 1 kor., Bittenbinder 40 fillér, Neujahr Vilmos 4 kor., Névtelen 5 kor., Vigyázó, Hajnal, Sárny 1—1 kor., Keller D. 60 fillér, Lustig, Sonnenfeld 1—1 kor., Tóth Mihály 2 korona. Köszönet a nemesszöv. adakozóknak.

— Nyilvános köszönet. Deutsch Zsigmondné urnó egyletünk céljaira 30 koronát adományozni kegyeskedett, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Winter Katalin, az izr. négyelet elnöknője.

— Az O. M. K. E. dalmátországi tanulmányúja. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a nyár elejére tervezett dalmátországi tanulmányútját szeptember hó közepén okvetlenül megtartja. A tanulmányút iránya: Budapest—Fiume—Zára—Spalató—Raguza—Cattaró—Cottinje—Skutari. Az utazás 14 napra terjed, vasuton második, hajón első osztályon történik. Az összes elátási és utazási költségek Budapesttől Cettinjeig és vissza 350 koronát tesznek. A tanulmányuton való részvételre szeptember hó elsejéig lehet jelentkezni az O. M. K. E. központi irodájában, ahol a bővebb felvilágosításokat is megadják.

— Adományok Kiss Ernő szobrára. Kiss Ernő nagybecskereki szobrára legújabbán a következő adományok folytak be:

Özv. dr. Székula Józsefné Hmezővásárhely 2 korona. dr. Rüll János Mohács 2—, Főszolgabíró Mindszent 5488, Berezstócs község 50—, Németnagy-szentmiklós község 50—, Révaujfalú község 100—, Főszolgabíró Sajószentpéter 1075, Szerbaradác községe 5—, Szentpéter községe 10—, Lázár föld községe 10—, Zsigmondfalva község 10—, Zólyom megye ocsovai körjegyző 4—, Jarkovác községe 4—, Manojlovits György gyűjtése Dolova 15—, Szalay Frigyesné gyűjtése 10—, Libetbánya előjárósága 5—, Zólyomvármegye alispánja 5—, Herencsvölgy községe 4—, Hoilósi Rupert Esztergom 12—, Wébel Keresztély 5—, Szangoth Jakabné 1060, Wucser Sárka Terbegecz 1440, Soproni állami főreáliskola 10—, Kapuvári állami főgimnázium 720, Mokry Sámuel Csanád-Apáca 2—, Farkas Gyula 1704, Sátorajuhely város adománya 100—, Laug Aladár András gyűjtése 547, Nagyörösi községi takarékpénztár 5—, Fülöp Jónásné szü-

letett Knobl Ágosts 220, Cserner István Tadh 10—, Deutsch Andorné 2—, Beliczay Endre 1—, Lászlóffy János gyűjtése 16—, Ausländer Dezső 2—, Szabó László Várgede 590, dr. Bilitz Béla adománya 10—, Gáspár József 650, Zombori állami főgimnázium adománya és gyűjtése 740, Harmath Sándorné 8—, Önképzőkör Fehértemplom 660, dr. Kossa Gyula Budapest 3—, Molnár Jenő 45, Községi jegyző Dicsőszentmárton 50, Schöber Ernő Lipótvár 440, Lászlóffy Manóné Fény 940, Vagh községe 3—, Horváth Károlyné Nagytószeg 41—, Dr. Pap Gáborné 2—, Meszlény Géza 2—, Luxeder György Törökbecse 560, Hecht Bernátné 2—, Kokits Jánosné 28—, Rónay Ernő 10—, Bőriparosok szövetkezete Bazán 1—, Dehánnygár tisztikara Selmechánya 740, Sövényháza község 150, Nyiregyházi takarékpénztár 3—, Petele község 50, Soffler Béla Nyiregyháza 10—, Krumenacker Ferencné 1—, Pancsovai „Deák Ferenc” önképzőkör 20—, Décsi János községi jegyző Komárom-Csicsó 346, Ó Kér község 2—, Váci takarékpénztár 5—, Bony község 1—, Debrecen városi világiatási vállalat 2—, Simon Jakab Budapest 1—, Kassai fogyasztási szövetkezet 10—, Szarvas község előjárósága 2—, Szakálháza község 20—, Körjegyző Ragyolcon 3—, Jáy Ferenc 180, Mészáros János Tiszaszentimre 150, Rattegi Gyárfi 5—, Kir. adóhivatal Kaposvár 8—, Szankirályi Ákosné 2—, Manduk Imre 8—, Pallet Gyuláné Fót 560, Keppich Ima Csákova 2—, Steinbach Baláné 204, Körjegyzőség Borosbényes 618, Előjáróság Liebling 990, Tabajd község (Fehérmegye) 2—, Dr. Fabó Zoltáné Szeged 2—, Hainzchoffy Palmé 2—, Frank Henrik fiai Kassa 20—, Kecskés Dezső kir. tanácsos Sopron 990, Gyulányi Adolfné 1—, Egyes. kisg. és táptár r. t. Torda 11— korona. (Folytatjuk.)

— Halál a vonaton. Nagy igazgatóságot okozott tegnap a nagybecskereki vasúti állomáson az az eset, hogy egy Nagyikindáról Beeskerekre utazó asszony nem messze Elemértől a vasúti kocsiban meghalt. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, a mely megállapította, hogy az elhunyt Steiner Emánuelné, nagyikindai szabó felesége, a ki már hosszabb ideig súlyos beteg. Steinerné a cs. lánja az itteni kórházba akarta szállítani, a beteg asszony azonban utközben meghalt. Temetésé ma délelőtt 9 órakor volt nagy részvét mellett a koporsója felett dr. Klein Már főorvosi mondott megható gyászbeszédet. Az elhunytat Nagybecskereken a Steiner és Sajóvári családok gyászolják.

— Gépészek vizsgálata. A gőzgépekezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által folyó évi július hó 12-én reggel 8 órakor a m. kir. államasutak műhelyépületében fog megtartani. A vonatkozó, szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Kültér 2. sz.) címe ve, legkésőbb a megjelölt napon nyújtandók be.

— A Szabad Színpad két estére tervezett (július hó 8, 9) előadása iránt a városban szokatlan érdeklődés mutatkozik. De nemcsak városunk kíváncsisága van felcsigázva, hanem Budapestről is élénk figyelemmel kísérik a kis uttörő csapat vállalkozását, mely hivatva lesz eldönteni, hogy a magyar művész nemcsak a nagy színpadok fényes miliójében állja meg a helyét, de a művész a „brettlin” is! Megmutatja, hogy szigorúan válogatott, de azért felette mulatságos, magas művészi színvonalon álló előadásokkal jobban lehet a közönséget szórakoztatni, mint az országszerte elterjedt „ángerajok” trágárságaival. Mint értesülünk, a „Szabad Színpad” igazgatósága szerződött ujabban Ujváry Károlyt, a budapesti „Magyar Színház” közkedvelt komikusát is, ki Fregdi jelenetein kívül egy egész csomó jólü paródiában bemutatja a pesti hordárt, rendőrt stb. A minden tekintetben érdekes előadásra jegyeket Kovács J-nél, a „Róza szálló” bérletjénél lehet előjegyezni.

— Kubaugrói körjegyző. Mint Pancsováról írják, Rojtán Péter boslovai körjegyző pár nap előtt a kúba ugrott és meghalt. Tettét valószínűleg azért követte el mert hivatalos visszaélések miatt fegyelmi alatt állott.

— Életunt munkás. Nagykiadáról egy elkeseredett munkásember öngyilkos kísérletéről írunk. Geml Mihály 40 éves gőzmalom munkás tíz éven át a nagykiadói gőzmalom r. t. malomában volt alkalmazásban, de mul. évben onnan elbocsájtották. Azóta a Vidák féle szárazmalomban dolgozott, de sehogysem tudott meggyugodni sorsában, buskomor lett s tegnap reggel késsel a nyakába szurt. Felesége olvasta a hírt és orvosért szaladt, azalatt pedig Geml más eszköz hiányában egy furóval igyekezett sebét feltépni és tártani. A kórházba szállították s most ott gyógykezelik.

— Vizsga a leányiskolában. A leányiskolai vizsgán a következő kérdést intézték egyik növendékhez:

— Ha most már annyit beszélünk az Orleánsokról: meg tudná nékem mondani, hogy honnan származnak az Orleánsok?

Felsőbb leány: Az orleánsi szüztől.

— A fürdés áldozata. Még alig kezdődött meg nálunk a fürdőzés, a Béga máris áldozatot követelt. Levaity Zsiva itteni 19 éves nap-szamos ugyanis a napokban a szőlők alatt fürdött a Bégában s kissé messzi talált menni a vízben, úgy, hogy az ár magával ragadta s a szerencsétlen fiatal ember a vízbe fullt. Hottestét tegnapelőtt sikerült megtalálni. Temetése tegnap ment végbe. Az esetet még tragikusabbá teszi az, hogy Levaity alig egy hónap előtt nősült.

— Szeretne, de nem tud. Egyik kávéházunkban a következő párbeszéd folyik le a pincér és a vendég között:

- Pincér! Fizetni szeretnék!
- Parancsoljon!
- Tudja, fizetni szeretnék, de nem tudok.

várott, a hova 1858-ban települt, hol mint nagykereskedő, később takarékpénztári igazgató huszonosan, üdvösen működött és két évized előtt közszeretet és köztiszteltetésben állva el is halt. Őt megelőzően idősebbik fivére is elhalt, ki mint tüzérh. dnagy 1849-ben Temesvár ostromlásánál a nagy bombazástól nagyothallóvá lett; ugyan-csak másik idősebb fivére, ki szinte honvéd-főhadnagy volt, néhány év előtt költözött az örök-létbe. De hol marad így a vig. história, a melynek hőseit mindkét imént említett testvérével már halálal el is bucsuztatam? Hat kérem, mindjárt meglesz. 1853. vagy 54-ben az akkori Parchetich-féle házban Bartl Antal, Kiss Ernő tábornoknak egykori asztalterítője, vendéglős-kávéházat nyitott. A sirva vizitást szeretőkké szoktak járni, gyakran sokáig itt is maradni, néha — gyakran — egyike-másika magát hajnalig itt is felejtteni.

Egy szép nyári éjjelen M. A. rokonom becsei névén Slóf itt felejtette magát hajnalig. Schl A lovagvárosával, ki 1848-9-ben vadász-örrmester volt. Egy helybeli nagybérlőnél Schl. A. ispán volt és akkor nap kor reggel, mikor a két honvéd bajárs hajnalra adták el busult, meg mélyen be is csudákozott, Törökbecsére kellett volna utazni, hogy ott némi üzletbeli meghagyást végezzen és a délután Szegedre odaérkező gőzhajón várt szóptatos dajkát magával elhoza. Tudnivaló, hogy a dajka nem Schl-nak, hanem a nagybérlő csecsemőjének kellett és pedig annál inkább, mert e házban hosszú évek során csecsemő-állomány mindég volt és szóptatos dajka is mindég köllött.

A bajártság, amelylyel katonaviselt emberek-nél a lovagiaság is jár, azt követelte, hogy a közelebb lakó a távolabb lakót haza is kísérsje; így tehát Slóf Schl-t az ispáni garcon-lakaság annal is inkább elkísérte és különös méltánylásával annak, hogy e bajtárs nagyobb mértékben volt előzött, mint ő maga, azt le is vethetőtte és ágyába fektette. A szobából kilépve, az ajtó előtt meg-

pillantott egy nagy kényelmű u. n. stajerkocsit, mint amilyenek akkoriban nagyon elterjedtek voltak. A kocsi elé két derék 16 markos ló volt fogva fűvotett hámsztránggal, mert a kocsi még valahová eltávozott volt, vagy bucsuzkodni vagy egy kis szíverősítőt magába szelni. Slóf meglátva az üres kényelmes kocsit, nagy mértékben alvásra kívánczolva, abba beleült és menten elaludt. A kocsi visszatérvén, látta, hogy az ő utasa már a kocsiban elhelyezkedett, a kocsiura ült, gyű, Jézus segítségével imaszerű mondással a lovak közé csapott és gyorsan elhajtott. Kor reggelen folyt az utazás, a hőség még nem állott be és így pihentetőre, ember és ló etetésének, megintatásának szüksége nem volt.

Egyszer csak elkezdte a kocsi a bennülőnek kabátját ráncigálni, előbb sz-liden, de mert ez nem használt, erősebben: „Kelljen föl az ur, itt vagyunk már!” Az almából félig felkötött szemét dörzsölve, azt kérdozi „hát hol?” „No hát Becsén, hol az Ister csodájába leantak másult”, volt a kérdésnél még inkább csodálkozó felelet.

— Hat mit csinálók én Becsén — volt a visszacsodálkozó kérdő felelet.

A kocsi elmájában már teljes napfény állott be és ilyen kérdéssel vélte a helyzet teljes tisztázását helyreállíthatni: „hát az ur nem a Sch-r?” „No persze, hogy nem” volt a válasz. Minthogy a kocsisok már akkor is a jól értesült-ségre törekedtek, a mi jelenlegi kocsisunk is annyit tudott, hogy a délután jövő hajóval érkező szóptatos dajkával, meg Sch-rral estére vissza kell jönnök. Egyéb végzendőkről a kocsi nem tudott, Slóf meg nem is nagyon kutatta, ki is délután a gőzös megérkezéskor a szögdedes ruhazodásáról és egyéb habitusánál fogva nem nehezen felismerhető dadát illő barátságai fogadta meguzonáltatta, maga mellé ültette és estére a kellő helyre beszállította. Így is kellett evvel tenni, mert hiszen ez egy később magyar

nemsi rangra emelt család tagjait volt hivatva élető nedvvel, mondjuk magyar anyatejjel, táplálni, amit ő hűségese több egymásután elég sűrűn következett serjál meg is tet, kik akkoron még utódok sem voltak, apjuk még ő s sem lévén. Azóta az ő s minden ősek örök fényébe költöz-ködött, az utódok meg ősekké, egyikük még udvari tanácsossá is vedlett. Hja a Tisza hozta a szóptatós dajkát, Tisza hozta más nagy számban az új őseket, mint a tengerparti homok szaporodó utódokat. Az udvari tanácsoso-kat már a szél (olvassad Szél) hozta, a Tisza néha tiszta, néha fölkevert iszapos hullámába ölelte és tovább hőmpölygtette, hogy melyik Tisza „eh schon wissen”.

Evvel jelen elbeszélésemet be is fejezhet-ném, ha nem tudnám azt, hogy van sok ember, a kinek még mindig akad kérdésni valója. Te sok meggyugodni, mindjárt elmondom, hogy azótt, a mig S.óf öntudatlanul Törökbecse felé kocogott, Schlgr. szinte öntudatlanul fakúdt és aludta az igazak és igazán beragottak mély álmát. Slóf rokonai, kiketől lehet: és kón k ü lettsa is volt, úgy délelőt 10 felé megtudták, hogy az ura hol mulatott, kivel távozott, kit vezetett haza; ehhez el is küldtek, ezt dől felé félig föl is tudtak ébrsz-teni, de ennek nyelve egész estig benuit maradt. Valamikor délután a gazda megtudta, hogy Schl—r, mondjuk, utthon gyöngökedik, így tehát nem ment el Török-Becsére, mire aztán arról sejtelem támadt, hogy helyette ki mehetett el a szóptatós dajkáért, meg más egyébért. Este aztán haza kerültek, Slóf is, meg a dajka is, ki örö lött tulajdonságánál fogva, maradt még éveken át dajka, meg bajadon, mert az anyja is szóptatós dajka volt és semmiképpen sem akart férjhez menni. Dulce decorum et utilo est a haza részére az új ő öknök mentől több utódját anyatejjel táplálni.

(Folytatjuk.)

Menczer Lipót.

Irodalom.

* **Az anjok kora.** A magyar lovagkor, a melynek eposzát későn, de színét nem veszítve Arany János írta meg a Toldi szerelmében, az Anjouk Iliamos lovagvirága, cimerez zászlót loagnak Magyarországon a XIV. században. E zászló árányékában hatalmas dolgok történnék, az ország Európa első nagyhatalmává lesz, kifelé hódít, karja elér Lengyelország határáig és Nápolyig, megreszkettette a cseh trónt, idehaza kialakult a rendi alkotmány, felépült az új királyi székhely a Vértes olaszos vidékén, a gyönyörű Visegrád s aztán egy fuvallat — özvegy királynénkra marad az ország s mint Magyarországon a ragyogó korszakok után mindig, mert a nagyság nem jecesegett meg intézményekben, hanem személyhez fűződött, — egy halállal meghalt az ország nagysága is. Nagy Lajos után egy szomorú kor következett, Zsigmond kora, a mikor kifelé még megvolt a Lajos szerzte régi tekintélye a magyar királynak, de bent nyomor, gyász, szegénység sorvasztotta a nemzetet, a melyet nem lehetett eltilkolni sárkányrendek alapításával és azzal az ünnepélyességgel, a mellyel Zsigmondot fogadták a konstanzi zsinaton. Nem felejtette el az ország süllyedését a római királyi korona sem, a mely Zsigmond fejét érintette. A fény és gyásznak e korszakait tárgyalja a Nagy Képes Világtörténetnek füzetekben most folyó VI. köteté, a melyet a kiváló tudós, dr. Csuday Jenő írt. E kötet most megjelent 224—225. füzetét foglalja magában éppen Nagy Lajos és Zsigmond uralmával. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Mészáros Henrik, egyetemi tanár. Egy egy példány ilusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézete Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján havi részletfizetésre is.

* **Gyermek és iskola.** A vizsgát a szünidő boldog napjai követik. A komoly iskolakönyvet a vidám, a szórakoztató olvasmány váltja fel. Ki ne gondolna ilyenkor „Az Én Ujságom”-ra, Pósa bácsi deris gyermekújságára. „Az Én Ujságom” ilyenkor valósággal ellepi a magyar gyermekvilágot, ahol járunk, ahol kelünk, mindenütt „Az Én Ujságom”-at találjuk. A hűs szobából, az árnyas fa alá, a zöld lúgos üde levelei közül a gyermekek csengő hangja és kacagása hallik, — „Az Én Ujságom” mesél, mesél a gyermekeknek az operenciás tengeren túlról, a történelem bírodalmából, aranykalászos rónáról, Magyarország tündérszép földjéről — vig és mulatságos dolgokat. „Az Én Ujságom” aranyhíd a szünidőtől az iskoláig. Megszeretteti a gyermekvilággal a hatú bírodalmát, derült, mosoly kíséretében, beleoltja az ismeretek utáni vágyat, az olvasás szeretetét. Így jut el játszva a gyerek a mese világából az iskola padjához, hogy fejlessze ott azt a sok szépet és nemeset, amit „Az Én Ujságom” beleplántált a lelkébe. „Az Én Ujságom” előfizetési ára negyedévre 2 korona. Az új negyed ugyan július 1-én kezdődik, kiadóhivatelt Budapest, Andrássy ut 10.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Feljváry előterjesztései és a koalíció.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) A kormányhoz közelálló forrás jelentése megcáfolja azt az állítást, mintha Feljváry báró legutóbbi előterjesztése során a koalíciótól azt kívánta volna, hogy ejtse el katonai programját és elvei megvalósításáról mondjon le. Az illető forrás szerint valójában az az igazság, hogy a megegyezés egy, a feliratban nem specifikált kívánság teljesülhetésén mulik, mely azonfelül nem is politikai programja a koalíció valamennyi pártjának. Ez pedig a katonai program el-ejtésével korántsem azonos.

A kormány és a kereskedelmi szerződések.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyik fővárosi lap meg-lepő fordulatnak mondja, hogy a Feljváry-kormány a kereskedelmi szerződések elő-készítésébe belemegy, holott eddigelé az ellenkezőjét hirdette. Ezzel szemben fél-hivatalosan konstatálják, hogy a kormány elejétől fogva azt a felfogást vallotta, hogy a kereskedelmi szerződések lebonyolítását mindaddig kitolja, a míg az ország vitális gazdasági érdekei ezt megengedik. A mint azonban a nagy gazdasági érdekek vesze-

delmét idézné fel a további halasztás, a kormány kötelességének fogja ismerni az ország gazdasági védelmezését, nehogy a krízis szenvedéseit még fokozza. Ez az egyetlen szempont, mely a kormányt e fontos kérdésben irányítja.

A király nyaralása.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király ma reggel külön vonaton Ischlbe utazott. A felség ott tölti a nyarat és ott fogja megülni 75-ik születésnapját is. Ezen a napon ünnepek lesznek, de jórészt családi keretben. Luitpold bajor herceg, Ferenc Ferdinánd főherceg, Gizella bajor hercegnő és Mária Valéria főhercegnő gyermekeikkel, azonkívül Windisch-Graetz Erzsébet hercegnő, Windisch-Graetz Ottó herceg lesznek jelen a családi ünnepen. Augusztus hó 20-ikán a király egyenesen Romeno-ba megy a déliroli hadgyakorlatokra, a hol meg fognak jelenni Ferenc Ferdinánd és Rajner főhercegek is. Ő felsége a hadgyakorlatok alatt a nap legnagyobb részét egy új királyi sátorban fogja tölteni, a mely nemcsak étkező, hanem dolgozó- és fogadó-helyiségeket is tartalmaz. Augusztus 30-án ő felsége Romenóból Gmundenbe megy és ott marad szeptember 3-áig. Harmadikán este a csehországi hadgyakorlatokra, a Steknóban leendő főhadiszállásra megy. Ott Windisch-Graetz Alfréd herceg kastélyában fog lakni, ahol négy napot tölt. A negyedik nap délutánján a király elutazik Bécsbe és egyelőre Schönbrunnban marad.

A pestmegyei alispán ügye.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) A lapokban különféle formában azt a hírt közölték, hogy Beniczky Lajos Pestvármegye alispánját a belügyi kormány felfüggesztette hivatalától azért, mert állítólag körrendeletével eltiltotta a járási és községi hatóságokat attól, hogy a katonaaállításokon részt vegyenek. Mint illetékes helyről jelentik, ez a hír teljesen alaptalan, mert a pestmegyei alispán felfüggesztéséről a belügyminisztériumban szó sem volt. De nem is lehetett, mert Beniczky Lajos alispán eddig a felfüggesztésre okot nem adott.

Elhunyt államtitkár.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Toepke Alfréd, volt pénzügyminiszteri államtitkár, az Osztrák-Magyar Bank alkormányzója ma meghalt.

Bródy Sándor öngyilkos.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Bródy Sándor, az ismert magyar író, a Semmerringen öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos író haldokolva szállították az egyik bécsi kórházba. Az orvosok állítása szerint Bródy aligha menthető meg. Az öngyilkosság okáról és egyéb körülményeiről részletek nem érkeztek. Bródy Sándor 1863-ban született s így ma 42 éves.

Az orosz forradalom.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Nikolajevből sürgöny-zik, tegnap bombamerényletet követek el a rendőrfőnök ellen. A rendőrfőnök és négy közák szörnyet halt. Nikolajevben és Szebasztopolban kihirdették az ostrom-állapotot.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kersonban a gyakorlótéren az orosz katonák szuronyal megöltek őrnagyukat, Dawidowot.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Odesszából sürgöny-zik, a „Pobjedonoszev” pancelos hajó fellázadt legénysége újból letette a hűség esküt.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Szentpétervári távirat szerint Kronstadtban a lázadást elfojtották. A lázadók ellen géppágyukat használtak. Igen sok ember meghalt és megsebesült.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 4. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Sanghaiból sürgönyzik, a japánok Vladivosztk felé nyomulnak előre. Azt hiszik, hogy Tjuma mellett rövid időn belül ütközet lesz.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai londoni jelentések határozottan állítják, hogy japán 30 millió font kölcsönt vesz föl, melyet Londonban, Newyorkban és az európai kontinensen bocsátanak ki és a dohánygyedárúság bevételével fedeznék.

A fiemei banksikkasztó pöre.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből táviratozzák: Bartoli Károly, az ottani kereskedelmi bank volt pénztárosának és Szántó Imre volt köztisztviselőnek pörében a tegnapi kizűzött tárgyalást elhalasztották.

Turista-szerencsétlenség.

Budapest, július 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A Hochthorrol junius 29 én este lezuhant Kimmerte Alajos dr. gimnáziumi tanár. Három napig gyötrődött éltien-szomjan és szörnyű haláltusában vergődött. Tegnapi megtalálták. Kévéssel azután meghalt.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai lözsdén az árak kissé emelkedtek. Deli záriatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	15.80 — —
Buza (áprilisra)	16.22 — —
Tengeri (júliusra)	15.02 — —
Tengeri (májusra)	10.76 — —
Zab (októberre)	11.30 — —
Rozs (októberre)	12.84 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1905. május hó 1-től.

Érkeznek:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.

Szegedről: (motorkocs) d. e. 9 óra 37 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibánarra: reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Nyilttér. *)

Elsőrangú életbiztosító társaság

kedvező feltételek mellett

vezérképviselőt keres.

Ajánlatok üzletszerzőképes, nagyobb összeköttetéssel bíró urak vagy cégek részéről

„151 sz. postafiók Budapest”

alá kéretnek.

610—2.1

*) Az o rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Garçon lakás azonnal kiadó.

Két egymásba nyíló, egy utcai és egy udvari butorozott, külön bejárású szoba, hónap vagy esztendőre

== azonnal kiadó. ==

Bármikor megtekinthető alulírott háztulajdonosnál.

Menczer Lipót

Melenozel-utca 289/7.

(563-x.5)

A nagyikindai járás főszolgabírójától.

2542/1905. szám.

602-3.3

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésben levő Basahidi körorvosi állásra Basahid székhelyi pályázat hirdettetik.

A körhöz Basahid, Topolya, Nagyikács, Mollyfalva községe tartozik.

Az állással 1576 korona 76 fillér készpénz javadalmazás és szabályszerű látogatási díjak élvezete van egybekötve.

Megjegyzetlik, hogy amennyiben a folyamatban levő tárgyalás során Mollyfalva község jogerős határozattal a jelenlegi körből kivételnek, az ennek folytán 121 korona 76 fillérrel csökkenő javadalmazás mellett köteles lesz a körhöz tartozó községekben a körorvosi teendőket elvégezni, miért is az újonnan megválasztandó körorvosnak a pályázatban ki kell nyilatkoztatni, hogy megválasztás esetén pályázó a feltevéseknek magát aláveti.

A látogatási díj:

Basahidon nappal 40 fill., éjjel 80 fillér. Topolyán nappal 1 kor., éjjel 2 korona. Nagyikács nappal 1 kor., éjjel 2 kor. Mollyfalván nappal 1 kor., éjjel 2 korona.

A megválasztott az 1876 évi XIV. t. c. 145. §-ában előírt teendőket köteles teljesíteni.

A körhöz tartozó községekben Basahidon 4192, Nagyikács n 441, Topolyán 1368, Mollyfalván 936 lélek van jelenleg.

Mollyfalva 11.4 klm., Topolya 5.7 klm., Nagyikács 3.8 klm. távolságra fekszik a kör székhelyétől.

A megválasztott orvos köteles a Torontálmegyei orvosok nyugdíj-intézetébe magát felvételni.

Pályázók képesítési okmányukkal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. é. július hó 25-éig alulírott hivatalnál nyújtják be.

Nagyikindán, 1905. évi június hó 27-ikén.

Főszolgabíró beteg:
Vogel Dezső,
tb. főszolgabíró.

Egy jó karban levő

Zongora

== jutányos áron ==

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

(600-3.3)

== Eladó 1 pár teljes egyforma ==

sötét pej

162 cm. nagyságú, 5 éves, szép, könnyű és gyors járásu, nemes származású, különösen behajtott kanca.

Cim a kiadóhivatalban.

607-3.2



Egy budapesti gabonacég felosztása folytán eladásra kerülnek jó állapotban levő

tizedesmérlegek súlyokkal, buzarostálók és egy trieur.

Bővebb felvilágosítást ad

611-1.1

Deutch Ignác,
ügynök.



== Használt ==

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cim a kiadóhivatalban. 529-x.20

423. végreh. sz. 1905.

608-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróságnak 1905. évi V. 388. számú végzése folytán Parcz Béla dr. aradi ügyvéd által képviselt Aradi polgári takarékpénztár felépítés részére Junga Aladár alperes ellen 3756 korona tökéletesítés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1460 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. bíróság 1905. V. 388/2. számú végzésevel az árverés elrendeltvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagybecskereken leendő megtartása határidőül 1905. évi július hó 13. (tizenhárom) napjának d. e. 8 órája kiüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, kepek, fegyverek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés meg-

kezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi június hó 27. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

== Édes must ==

literje 40 krajcár,

== kapható ==

Zápolya-utca 1. sz. a.

a házmesternél.

(601-x.2)

Irodai gyakorbokokul

keres fiatal embereket, esetleg leányokat is, helybeli nagyobb cég. Írásbeli ajánlatok „Gyakorbok” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

(580-x.9)

1000. szám 1905.

609-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Törökkanizsa községben egy új ovoda felépítése határozottat el, mely ovodának építési költségei 16017 kor. 21 fillérben lett megállapítva.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából felhívtnak vállalkozók, kik azt elnyerni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlataikat 5% bánatpénzzel, vagy óvadékképes értékpapirokkal főszerelve 1905. évi július hó 16. napján délelőtt 9 óráig a községi jegyzőnél annál inkább adják be, mert a később érkezettek, avagy hiányosan főszereltek figyelembe nem vétetnek.

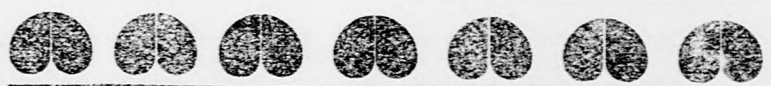
A zárt ajánlatok felbontása ugyanaz nap délelőtt 10 órakor eszközöltetik s ha az kellő eredményre nem vezetne, nyomban szóbeli nyilvános árlejtés fog megtartatni.

Építési tervek, költségvetés, műszaki leírás és építési feltételek a községi jegyző irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Törökkanizsa, 1905. évi július hó 1-én.

Forgács,
s. jegyző.

Bálint Károly,
bíró.



Ajánlatok közeli mezői munkaidőre csakovai vagy temesvári nagy raktárból kitűnő szilvapálinkát

34 koronától fejjebb hektoliterenkint.

Purjusz Ignác,

Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 64 sz.

(5-5-15.7)



HIRDETÉSEK

A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.